

Raport de activitate al Centrului de Acțiune, Resurse, Formare pentru Integritatea Academică (CARFIA) pe anul 2018

CARFIA este înființat prin decizia Senatului Universității din București (UB) și se află în subordinea directă a rectorului UB, funcționând pe baza statutului aprobat de senatul UB în ședința din data de 21 februarie 2018. Misiunea CARFIA este de a ridica nivelul de cunoaștere în mediul universitar în ceea ce privește problematica integrității academice, a prevenției plagiatului și a fraudei academice, prin acceptarea și punerea constantă în lucru, la nivelul facultăților și departamentelor din UB, a practicilor corespunzătoare acestei problematice și domeniului integrității academice (Statut art. 5 (1)).

CARFIA are doi angajați: prof. dr. Marian Popescu (coordonatorul centrului) și dr. Constantin Brîncuș (documentarist). Activitățile CARFIA din anul 2018, descrise mai jos, au avut ca obiectiv, în acord cu misiunea CARFIA, consolidarea și dezvoltarea culturii integrității în mediul universitar. Aceste activități au vizat în acest prim an de funcționare a CARFIA personalul didactic de predare, personalul didactic administrativ și doctoranzii UB, urmând ca pe viitor activitățile să se extindă în corpul studentesc și la nivelurile licență și masterat.

Principalele activități CARFIA în anul 2018 au fost:

- A. Ateliere și seminarii pe tema integrității academice la nivelul facultăților și departamentelor UB.
- B. Organizarea unei școli de vară pentru formarea experților - cadre didactice, în vederea acreditării lor drept consilieri de integritate.
- C. Realizarea cadrului prin care Centrul, împreună cu parteneri naționali și internaționali, formează consilierii de integritate ai comunității academice a Universității și stabilește competențele și atribuțiile acestora.
- D. Organizarea de/participarea la reuniuni de profil național și internațional.
- E. Stabilizarea unor grupuri de lucru ale Centrului care, împreună cu structurile competente ale Universității, să susțină, pe termen mediu și lung, unele dintre obiectivele/activitățile recurente ale Centrului.

A. Ateliere și seminarii pe tema integrității academice la nivelul facultăților și departamentelor UB.

23 martie- seminar cu personalul administrativ al UB care lucrează în cabinetele persoanelor din conducerea UB. Seminarul este dinamic și urmărește atât transmiterea unor cunoștințe specifice domeniului integrității academice, dar mai ales transmiterea unor valori și formarea unor abilități în ceea ce privește comunicarea și interrelaționarea cu membrii UB.

11 mai – atelier pe tema integrității academice cu cadrele didactice din cadrul Facultății de Litere a UB. Atelierul este o activitate dinamică în cadrul căreia se prezintă problematica europeană a integrității academice și studii de caz, accentul fiind pe dialogul cu cadrele didactice participante.

22 mai- atelier pe tema integrității academice cu cadrele didactice din cadrul Facultății de Istorie a UB. Atelierul este, de asemenea, o activitate dinamică în cadrul căreia se prezintă problematica europeană a integrității academice și se discută cu conducerea Facultății de Istorie problemele din cadrul facultății care au componente sau consecințe ce țin de domeniul eticii și integrității academice.

27 iunie - atelier pe tema integrității academice cu cadrele didactice din cadrul Facultății de Biologie a UB. Au fost prezentate problematica europeană a integrității academice, necesitatea cunoașterii realității în ce privește integritatea academică și a formării unor specialiști, consilieri de integritate în UB.

B. Organizarea de școli de vară pentru formarea experților - cadre didactice, în vederea acreditării lor drept consilieri de integritate.

1-3 August Prima ediție a școlii de vară CARFIA, având ca tematică etica și integritatea academică, desfășurată la Cumpătu (Sinaia). Școala de vară s-a deschis cu mesajele dlui rector Mircea Dumitru, a dlui prorector Liviu Papadima –care au fost prezenți la Sinaia- al dlui prorector Romița Iucu și al dlui președinte al senatului UB, prof. Marian Preda, care au transmis mesaje video sau scrise. Activitățile școlii de vară au constat în prezentări, intervenții și comentarii ale prezentărilor, dezbateri pe echipe și un teatru al eticii. S-au prezentat și discutat problemele integrității academice, ale eticii cercetării, ale comisiei de etică academică, etica și integritatea în online, studii de caz pe tema eticii și integrității academice et al.

De asemenea, au fost organizate două dezbateri pe echipe în prezența unui juriu care a analizat și evaluat argumentele echipelor. Prima dezbatere a avut ca temă: Universitatea și Morala. Controversa ce a servit ca fundal pentru dezbateri a fost: Ar trebui universitățile să fie preocupate numai de virtuțile intelectuale și academice sau și de cele morale?

Cea de-a doua dezbatere a avut ca temă întrebarea dacă membrii comunității academice își păstrează această calitate și atunci când se exprimă în online? Contextul dezbaterii a avut ca fundal ideea că dreptul la liberă exprimare este permis și în online, iar cadrele didactice și studenții au libertatea să abordeze orice subiecte privind mediul academic.

Școala s-a încheiat cu un Teatru al Eticii unde participanții și-au exprimat punctul de vedere cu privire la tema: „Ceea ce este, ceea ce aș vrea să fie” (domeniul eticii și al integrității în universitate).

Activitățile școlii au fost dinamice, cu prezentări, intervenții și dezbateri substanțiale din care toți participanții au avut de învățat. Discuțiile teoretice și aplicate din cadrul școlii sunt de un real folos pentru îmbunătățirea aspectelor ce țin de etica și integritatea academică în Universitatea din București și în mediul academic în general.

C. Realizarea cadrului prin care Centrul, împreună cu parteneri naționali și internaționali, formează consilierii de integritate ai comunității academice a Universității și stabilește competențele și atribuțiile acestora.

D. Organizarea de/participarea la reuniuni de profil național și internațional.

Coordonatorul CARFIA a avut întâlniri cu cadre didactice ale UB în vederea identificării interesului acestora pentru problematica eticii și integrității academice, preocupare constantă a Centrului, dar și pentru realizarea Grupurilor de lucru ale Centrului. În acest an, coordonatorul CARFIA, împreună cu dl. C. Brîncuș, a avut mai multe întâlniri cu conducerea UB (rector, prorectori, director Comunicare) în vederea implementării activităților Centrului la nivelul UB.

30 ianuarie - participare la activitatea proiectului FDI al UB, „Deontologie academică”.

14 martie - participare la prezentarea Raportului anual al Comisiei de etică a cercetării științifice.

22 martie –participare la discuția din cadrul Facultății de Filosofie pe tema modului de organizare și implementare în cadrul UB a cursurilor de etică și integritate academică, impuse de Ministerul Educației Naționale, în anul universitar 2018-2019.

26 aprilie - participare la sesiunea organizată de Centrul de Cercetare în Etică Aplicată, Facultatea de Filosofie.

21 mai – prezentarea obiectivelor și acțiunilor CARFIA doctoranzilor Facultății de Filosofie care urmează cursul dlui prof. Valentin Mureșan ”Promovarea eticii și deontologiei academice în UB”, urmată de o dezbatere pe tema integrității academice și a direcțiilor de dezvoltare a acesteia în UB.

8 iunie -întâlnire cu Hervé Maisonneuve, specialist în etica cercetării și publicării în reviste științifice, la care a participat și dna conf. Elena Ionică, președinte al Comisiei de etică a cercetării științifice a UB.

12 iunie - CARFIA a inițiat o reunire a persoanelor implicate sau cu atribuții în UB privind domeniul Eticii și Integrității Academice cu conducerea UB în vederea cunoașterii și îmbunătățirii domeniului Eticii și Integrității Academice din UB. Această întâlnire a fost un prilej de a susține eficient valorile față de care sunte angajați și nivelul de performanță al UB în domeniul Eticii și Integrității academice, CARFIA urmărind să extindă acest format de dezbatere pentru a-l concretiza în linii de acțiune în mediul academic.

28 iunie - prof. Marian Popescu prezintă, în panelul despre Plagiat, organizat în cadrul sesiunii anuale a Societății pentru Studii Românești, problematica plagiatului academic și misiunea CARFIA.

20 septembrie - discuție la UBB Cluj, cu dl. prorector Markó Bálint, despre o politică comună la nivelul Consorțiului „Universitaria” privind etica și integritatea academică.

2 octombrie – are loc o prezentare a tematicii integrității academice și a Centrului pentru integritatea academică (CARFIA) în cadrul Stagiului de formare a personalului didactic al UB în vederea susținerii cursurilor de etică și integritate academică (în cadrul proiectului condus de dl prof. dr. Liviu Papadima).

- discuție la Universitatea de Vest din Timișoara cu dna prof. dr. Corina Ilin, președintele Comisiei de Etică, despre o politică comună la nivelul Consorțiului „Universitaria” privind etica și integritatea academică.

- discuție la UVT cu dl. prorector Mădălin Bunoiu, despre o politică comună la nivelul Consorțiului „Universitaria” privind etica și integritatea academică.

Discuțiile cu prorectori din Consorțiu au avut în vedere:

- organizarea între 1 și 3 august 2019, Școala de vară CARFIA

- cooperarea în proiecte de cercetare pe tema Integrității academice. CARFIA demarează o primăinițativă, prin lansarea unui chestionar. Colega noastră, dna lect. Emilia Șercan, coordonează grupul de cercetare CARFIA, și în această perioadă are contacte cu colegi din universitatea dumneavoastră pentru a include UVT în acest demers.

- cooperarea, prin Ateliere și seminarii, dedicate formării consilierilor de integritate la nivelul facultăților (colegi, colege care să se specializeze și pe chestiuni de Integritate academică).

25 octombrie - are loc prezentarea CARFIA, *Plagiatul? Ce ar mai fi de spus?*, susținută de dna lect. univ.dr. Emilia Șercan, jurnalist de investigații care, în ultimii ani, a documentat mai multe cazuri de doctorate plagiare, indicând vulnerabilități academice și morale. Emilia Șercan aduce o perspectivă mai puțin obișnuită asupra plagiatului în mediul academic.

29 octombrie - are loc prezentarea CARFIA, *Carta etică a rețelelor sociale. Liber să faci orice pe internet? Putem schimba comportamentul etic în online? Ce putem face fiecare dintre noi?*, susținută de dl lect.univ.dr. Horea Bădău, autorul primei Carte etice pentru mediul online. El aduce o perspectivă nouă privind drepturile și obligațiile persoanelor care folosesc rețelele sociale, delimitând comportamentul etic în online. Punctul său de vedere e foarte important pentru a înțelege mai bine cum funcționăm în mediul online. După prezentare și discuții, liderii comunității etice online, Doru-Ilie Fîrte (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) și Lucian Szabo (Universitatea de Vest din Timișoara) participă la un Seminar CARFIA dedicat direcțiilor de dezvoltare ale Cartei etice a rețelelor sociale.

16-17 noiembrie - are loc la București, în Sala de Protocol Mihail Kogălniceanu, conferința Institutului Internațional de la Geneva de Acțiune și Cercetare a Fraudei Academice și Plagiatului (IRAFPA), institut unde Universitatea din București este membru. La conferință au participat, din partea IRAFPA, dna profesoară Michelle Bergadaà (Université de Genève, Elveția) – președinta IRAFPA, dl profesor Pierre-Jean Benghozi (École Polytechnique, Palaiseau, Franța) și dl profesor Hervé Maisonneuve (Paris, Franța) și membri ai comunității academice ai Universității din București.

În cele două zile au fost discutate probleme centrale ale integrității academice atât la nivel teoretic general cât și pe baza unor studii de caz, discuțiile beneficiind aici de cunoașterea aprofundată și de îndelungata experiență a membrilor IRAFPA, dar și de experiența reprezentanților Universității din București.

Participanții la conferință au arătat un real interes pentru problematica discutată, iar dezbaterile pe problemele prezentate de membrii IRAFPA au fost substanțiale și fecunde, evidențiind latura pluridisciplinară a integrității academice și importanța acestei tematici pentru întreg mediul academic.

Activitățile conferinței IRAFPA au fost dinamice, cu prezentări, intervenții și dezbateri substanțiale din care toți participanții au avut de învățat. Discuțiile teoretice și aplicate din cadrul întâlnirii sunt de un real folos pentru îmbunătățirea aspectelor ce țin de integritatea academică în Universitatea din București și în mediul academic în general.

24 noiembrie – se desfășoară un Panel CARFIA în cadrul Consorțiului Universitar, întrunit la București. Prof. Marian Popescu prezintă membrilor Consorțiului problematica integrității academice la nivel european și național și se discută principalele direcții de acțiune care ar conduce la îmbunătățirea integrității academice în mediul universitar. Ca urmare a discuțiilor din panel, rezoluția întâlnirii consorțiului consemnează la punctul 10 măsura ”Promovarea unor strategii comune de consolidare a culturii eticii și integrității academice în universitățile partenere.”

29 noiembrie - dr. Constantin Brîncuș prezintă membrilor UB conferința Institutului Internațional de la Geneva de Acțiune și Cercetare a Fraudei Academice și Plagiaturii (IRAFPA) din 16-17 noiembrie și proiectul unei viitoare colaborări cu IRAFPA în vederea certificării UB în domeniul integrității academice (în cadrul unei întâlniri organizate de dl prof. dr. Liviu Papadima).

17 decembrie – UB este reprezentată la întâlnirea anuală IRAFPA de prof. dr. Marian Popescu, coordonatorul CARFIA, și consilierul pentru România al IRAFPA, institut unde UB este membră.

E. Stabilizarea unor grupuri de lucru ale Centrului care, împreună cu structurile competente ale Universității, să susțină, pe termen mediu și lung, unele dintre obiectivele/activitățile recurente ale Centrului.

În **septembrie** se constituie Grupul de Cercetare CARFIA, condus de lect. Emilia Șercan (FJSC). Emilia Șercan a lansat un chestionar prin care se analizează înțelegerea temei integrității academice de către studenți. Activitatea sa de cercetare e în desfășurare.

În **octombrie** se constituie Grupul de Acțiune pentru Etica în Online (GAEO) al CARFIA, coordonat de lect. Horea Mihai Bădău (FJSC), autor al acestei inițiative. Preocupările și expertiza sa pe domeniul comunicării în rețelele sociale vor susține eforturile CARFIA pentru instalarea unei culturi a integrității în mediul nostru academic. GAEO atrage tot mai mulți susținători ai *Cartei etice în online*, al cărei autor, Horea Mihai Bădău, a realizat și *Ghidul de bune practice* pentru exprimarea în online și a avut mai multe întâlniri în mediul academic românesc unde a stabilit deja comunități etice online. Cu doi dintre liderii lor, colegii prof. Doru-Ilie Fîrte (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) și conf. Lucian Szabo (Universitatea de Vest din Timișoara), au participat și la dezbaterea *Ghidului de bune practici* prezentat de Horea Mihai Bădău pe 29 octombrie în cadrulul Conferințelor CARFIA.

Prof. Marian Popescu, coordonatorul CARFIA acordă interviuri pe tema integrității academice și a Centrului pentru integritate academică CARFIA al UB în:

- portalul Elita României, septembrie, <https://elitaromaniei.ro/CARFIA-integritatea-academica-o-misiune-imposibila/>
- portalul Baricada, octombrie, <https://ro.baricada.org/marian-popescu-interview/>
- Hotnews, noiembrie, <https://www.hotnews.ro/stiri-educatie-22818949-cand-scapa-romania-hotii-academici-seful-comisiei-etica-universitatea-bucuresti-nu-voi-vedea-asa-ceva-carta-mea-identitate-expira-2076.htm?cfathp>
- interviu cu Vladimir-Adrian Costea, inclus în volumul acestuia, *Natura umană, statul și societatea în secolul XXI. În căutarea răspunsurilor...*, EuroPunkt, 2018

Prof.dr. Marian Popescu
3 decembrie 2018

Adunarea CARFIA 10 decembrie 2018

PROCES VERBAL

Adunarea membrilor CARFIA, din data de 10 decembrie 2018, a avut următoarea ordine de zi:

- Informare a Coordonatorului privind noutățile din domeniul Eticii și Integrității Academice, pe plan național și european
- aprobarea Raportului de activitate pe 2018
- aprobarea Planului de activități pe 2019
- aprobarea modificărilor la Statutul CARFIA
- discuția membrilor a abordat următoarele subiecte:
 - orientarea strategică a CARFIA în următoarea perioadă;
 - coordonarea eforturilor comisiilor de etică ale UB;
 - proiecția punctului 10 al Rezoluției Consorțiului „Universitaria” din 24 noiembrie a.c. în legătură cu demararea acțiunilor pentru o politică comună de etică și integritate academică; dezvoltarea relației UB-IRAFPA (Institutul de Cercetare și Acțiune privind Frauda și Plagiatul Academic);
 - identificarea membrilor din corpul academic care vor și pot sprijini activitățile CARFIA

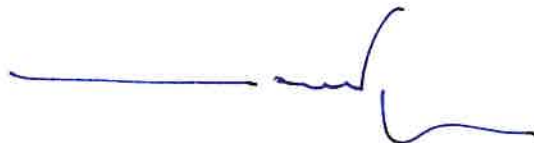
Membrii CARFIA au făcut sugestii și recomandări sau propuneri privind Planul de activități pe 2019, care au fost incluse în forma finală a acestuia.

Adunarea a aprobat în unanimitate documentele. Raportul, Planul de activități și modificările la Statut au fost trimise membrilor cu 5 zile înainte de adunare.

Prof. Marian Popescu

Coordonator CARFIA

10 decembrie 2018

Domnului rector, prof.dr. Mircea Dumitru

Ref: Aprobare Raport CARFIA 2018

APROBAT
Consiliul de Administrație
Din data de 09.01.2019

Stimate domnule rector,

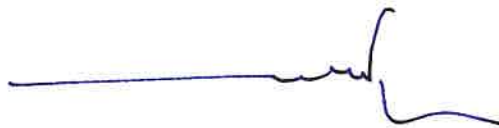
Vă înaintez spre aprobare Raportul CARFIA pe anul 2018, conform prevederii Statutului Centrului (art. 12, alin. 2, lit „c”). Statutul a fost aprobat de Senatul UB în februarie 2018, dată de la care Centrul funcționează oficial.

Raportul a fost aprobat de Adunarea membrilor CARFIA din data de 10 decembrie a.c. În anexă, procesul verbal al Adunării.

Mulțumindu-vă pentru sprijin,

Cu cele mai bune gânduri,

Prof.dr. Marian Popescu

13 decembrie 2018